

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра теорії та методики фізичної культури
Факультет початкової освіти та фізичної культури

Рухлива гра

з м'ячем і словом:

фребелівські ідеї у фізичному
вихованні НУШ

ГРАЙ!

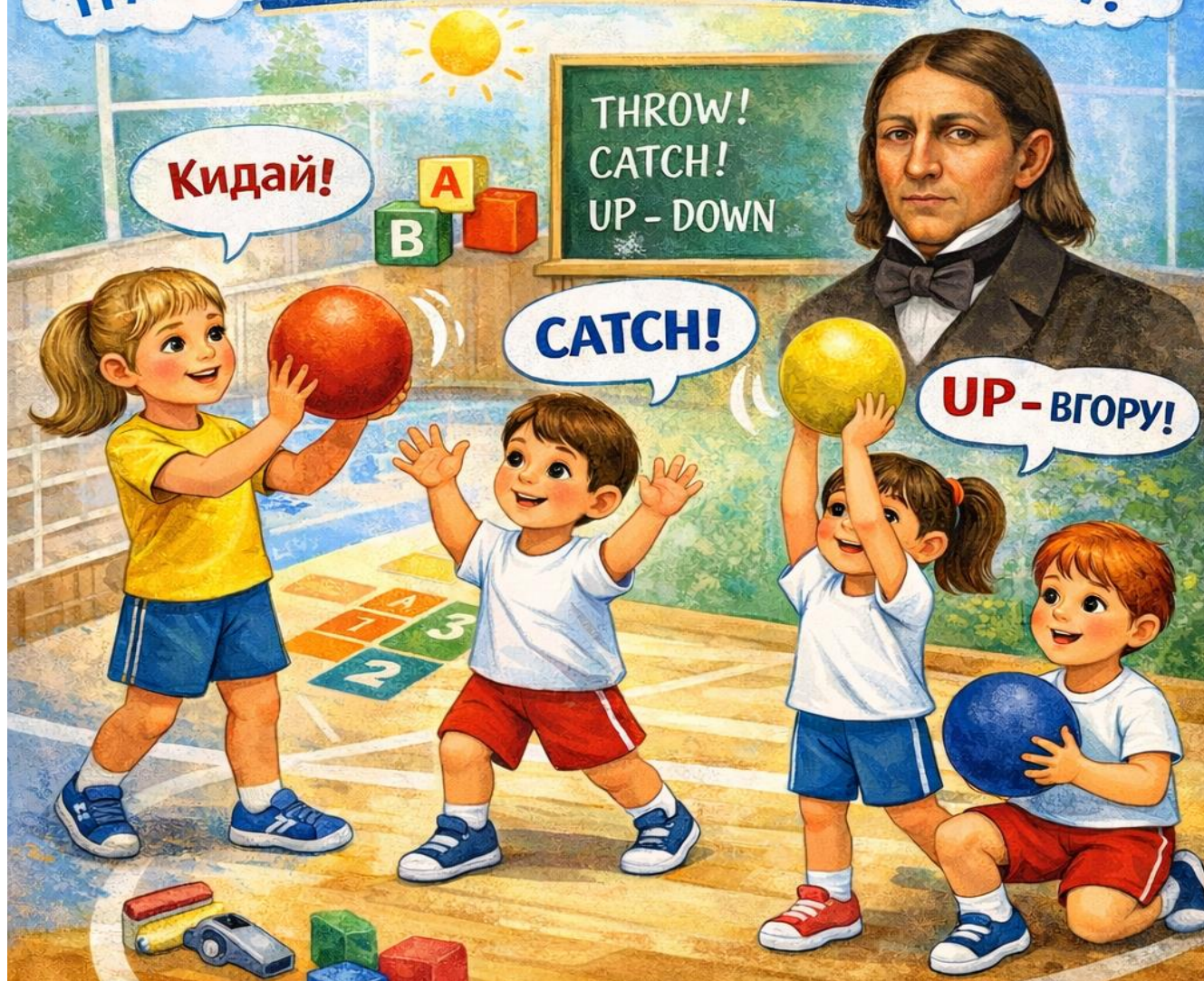
PLAY!

Кидай!

THROW!
CATCH!
UP - DOWN

CATCH!

UP - ВГОРУ!

Луцьк -2026

УДК 373.3.016:796.012+37.091.33:371.3

Укладачі:

ДЕНИСЕНКО Наталія, Заслужений вчитель України, доктор педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії та методики фізичної культури.

ІВАНОВА Наталія, Доктор філософських наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики дошкільної освіти

Денисенко Н. Г. Рухлива гра з м'ячем і словом: фребелівські ідеї у фізичному вихованні НУШ: методична розробка для здобувачів освіти спеціальністю А4 Середня освіта, галузі знань А Освіта (Фізична культура) / уклад. Н. Г. Денисенко, Н.Іванова Луцьк : ПП Мажула Ю. М., 2026. 53 с.

Навчально-методичний посібник «Рухлива гра з м'ячем і словом: фребелівські ідеї у фізичному вихованні НУШ» присвячений упровадженню інноваційних інтегрованих підходів до організації уроків фізичної культури в Новій українській школі. Видання ґрунтується на педагогічних ідеях Фрідріха Фребеля та орієнтоване на використання Першого дарунка Фребеля – м'яча як універсального засобу поєднання рухової, ігрової та мовленнєвої діяльності дітей.

У посібнику представлено систему рухливих ігор зі словесним супроводом українською та англійською мовами, що сприяє розвитку фізичних якостей, координації, ритму, просторового мислення, комунікативних умінь і початкової іншомовної компетентності здобувачів освіти. Інтеграція руху та слова підвищує мотивацію учнів до занять фізичною культурою, активізує інтерес до вивчення англійської мови та створює емоційно безпечне, діяльнісне освітнє середовище відповідно до принципів НУШ.

Матеріали посібника орієнтовані на вчителів фізичної культури, які прагнуть упроваджувати сучасні педагогічні інновації, міжгалузеву інтеграцію та елементи білінгвального навчання у своїй професійній діяльності. Запропоновані підходи можуть бути використані в умовах міжнародної академічної мобільності, обміну педагогічним досвідом і адаптації європейських освітніх практик у вітчизняну систему фізичного виховання. ідготовки відповідно до вимог Нової української школи та сучасного освітнього середовища.

Рецензенти:

Ірина КЛІШ, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри фізичної культури КЗВО «Луцький педагогічний коледж»

Розглянуто на засіданні кафедри теорії і методики фізичної культури (протокол №6 від 12.01.2026 р.).

Друкується за рішення Вченої ради факультету початкової освіти та фізичної культури (протокол №8 від 20.01.2026 р.).

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ПЕРШИЙ ДАРУНОК ФРЕБЕЛЯ ЯК ЗАСІБ ІНТЕГРАЦІЇ РУХУ, СЛОВА Й ПІЗНАННЯ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ	9
РУХЛИВІ (СЛОВЕСНІ) ІГРИ	11
ЛІТЕРАТУРА	53

«З усіх предметів дитячих ігор, яким би не був їхній зовнішній вигляд, найбільше задоволення доставить дитині той, за допомогою якого він може створити і реалізувати найбільшу кількість образів, тобто зуміє викликати в собі найбільшу кількість живих образів і фантазій, що цілком задовольняють його уявлення... »

Фр. Вільгельм Фребель

ВСТУП

Розвиток рухово-творчої та конструктивної активності дітей у сфері фізичної культури набуває сьогодні особливої значущості, оскільки саме вона формує основу цілісного фізичного, пізнавального й емоційного розвитку особистості. Конструктивна діяльність у поєднанні з руховою активністю виступає ядром творчого самовираження дитини, сприяє розвитку координації, просторового мислення, уяви, мовлення та комунікативних умінь. Водночас надмірна орієнтація на шаблонні рухові дії, жорстко регламентовані вправи та готові зразки обмежує прояви ініціативи, знижує інтерес до фізичної активності та гальмує розвиток творчого потенціалу.

У цьому контексті особливої актуальності набувають педагогічні ідеї Фрідріха Фребеля, які можуть бути ефективно інтегровані в систему фізичного виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Зокрема, **Перший дарунок Фребеля (м'яч)** доцільно використовувати як універсальний засіб рухливо-ігрової діяльності: для розвитку дрібної й загальної моторики, ритму рухів, координації, орієнтації в просторі, а також для формування емоційно позитивного ставлення до занять фізичною культурою.

Поєднання рухових дій із **словесними іграми**, зокрема з елементами **англійської мови**, відкриває можливості для інтегрованого навчання. Рухи з м'ячем супроводжуються простими англomовними командами, лічилками, назвами кольорів, напрямків, дій (throw, catch, roll, up, down тощо), що сприяє одночасному розвитку фізичних якостей, мовленнєвої активності та іншомовної комунікації. Такий підхід відповідає принципам Нової української школи, забезпечує міжгалузеву інтеграцію, підвищує мотивацію дітей і формує цілісний досвід рухового та пізнавального розвитку.

Метою виховання Ф.Фребель вважав розвиток природних здібностей дитини. Він наголошував, що виховання повинно керувати «саморозкриттям дитини», але, на думку вченого, саме розкриття неможливе без зовнішніх впливів, тому необхідні різноманітні засоби виховання й види діяльності, що і забезпечать розвиток здібностей, задатків та інтересів дитини¹ [с.109].

Його теорією сприймали, вважали унікальною, критикували, висміювали, впроваджували та забороняли як в європейських країнах, так і в Росії та Україні. Його систему вивчали такі відомі педагоги як К.Ушинський, М. Пирогов, П. Каптерев, П.Лесгафт, С.Русова, С.Шацький. Проте після відзначення світовою спільнотою сторічного ювілею з дня заснування Київського Фребелівського інституту – першого педагогічного навчального закладу, що започаткував ґрунтовну підготовку фахівців для роботи з дітьми дошкільного віку, історичного аналізу його діяльності було актуалізовано потребу використання педагогічної спадщини Фрідріха Фребеля в практиці роботи сучасного педагога.

Слід наголосити, що на сучасному етапі осмислення педагогічної спадщини Ф. Фребеля простежується її очевидна співзвучність із концептуальними засадами Нової української школи, зокрема в частині оновлення змісту фізичної культури та підготовки вчителя нового покоління. В умовах НУШ визначальним чинником розвитку творчого ставлення педагога до професійної діяльності, зростання рівня педагогічної майстерності та методичної культури є реальне впровадження інноваційного педагогічного досвіду в масову практику закладів освіти, а не лише його теоретичне осмислення.

Розроблений авторами посібник орієнтований саме на інтеграцію педагогічних ідей Ф. Фребеля в освітній процес Нової української школи та закладів дошкільної освіти у контексті фізичного виховання. Фребелівська педагогіка, зокрема система дидактичних матеріалів («дарунків»), створює широкі можливості для розвитку рухової активності, комунікативних умінь,

¹ Фребель Ф. Педагогические сочинения / Перевод с нем. И. Городецкого; Под ред. Д. Королькова. – Изд. 2-е. – М. : Изд. К. Тихомирова, 1913. – Т. I. Воспитание человека. – 359 с.

логічного мислення, емоційної сфери, художньо-естетичних і фізичних якостей дитини, що повністю відповідає компетентнісному підходу НУШ.

Проектуючи дидактичний матеріал, Ф. Фребель виходив із природних потреб і вікових особливостей дітей - рухливості, безпосередності, допитливості, прагнення до наслідування та гри. Саме тому він розглядав гру як провідну форму організації освітньої діяльності, у якій гармонійно поєднуються пізнавальні, рухові та соціальні компоненти.

Особливу методичну цінність для фізичного виховання мають так звані «шість дарів» Фребеля - ігрові предмети у формі м'яча, кулі, куба, циліндра та їхніх похідних, які можуть ефективно використовуватися на уроках фізичної культури та рухливих іграх. Їх застосування сприяє розвитку координації рухів, просторового орієнтування, ритмічності, дрібної й загальної моторики, а також формує позитивну мотивацію дітей до фізичної активності в ігровому, емоційно насиченому середовищі НУШ. «Дари» ж є геометричними тілами правильної форми, кількість яких чітко визначена і складається з:

1) 6 кольорових м'ячів, обмотаних шерстю, пофарбованих в кольори веселки (червоний, жовтий, блакитний, помаранчевий, зелений і фіолетовий), які даються дитині ще на першому році його життя (*перший дар*);

2) дерев'яних куль, циліндра і куба (*другий дар*);

3) куба, розділеного на 8 кубиків (*третій дар*);

4) куба, розділеного на 8 продовгуватих брусків (*четвертий дар*);

5) куба, розділеного на 27 кубиків, з них 21 цілих, 3 розділені на 6 призм і 3 розділені на 4 частини кожен, всього таким чином 39 геометричних тіл (*п'ятий дар*);

6) 27 цеглинок, з них 21 ціла, 3 розділені навпіл і 3 розділені вздовж, всього 33 геометричних тіла (ці предмети даються дитині у віці від 1 до 3 років). Далі дитина отримує для своєї гри палички, горох, насіння, камінчики, вигнуті металеві сірники (*шостий дар*)².

² Електронний ресурс: <http://old.dnnpb.gov.ua/id/1612/>.

Розглядаючи кожен «дар», Ф. Фребель розробив певні правила, які можна сприймати як «фребель-педагогіку» у фізичному вихованні:

Правило 1. Потрібно спонукати дитину до коментування, проговорювання своїх дій вголос і відтворювати за рахунок рухів. З цією метою німецький педагог пропонує римовані рядки для супроводу ігор. Їх призначення полягає в порушенні мислення дитини для усвідомлення ним дій, які він виконує, і їх наслідків, а також дій, які виконує предмет, наведений ним у рух.

Правило 2. Учити дитину розглядати один і той же предмет, виділяючи його різні якості (величину, колір, матеріал, пружність, м'якість, твердість, звук при падінні і т. д.). Це правило педагог пояснює на прикладі гри з м'ячем.

Правило 3. «... У розмаїтті повторення одного і того ж полягає основа розвитку дитини ...», тобто в розгляді предмета (наприклад, кубика) з різних сторін, з різних положень (показ проєкцій предмета). Всі Фребелевські ігри з кубиком розроблені відповідно до цього правила. На думку Ф. Фребеля, розгляд предметів таким способом покаже дитині те, що один і той же предмет з різних положень може бачитися по-різному. Крім цих шести дарів, Фребель пропонував згодом дати дітям додатковий будівельний матеріал (арки тощо), а також проводити з ними заняття ліпленням, малюванням, ігри-заняття з паличками, плетення тощо³.

Правило 4. Спонукає дітей до уміння працювати в команді (командні ігри).

Таким чином, «фребельпедагогіка у фізичному вихованні» – це цілісна система навчання руховим діям і виховання дітей дошкільного і молодшого шкільного віку в контексті педагогічної концепції Ф. Фребеля; розділ оздоровчо-театральної педагогіки про зміст, форми і методи розвитку, навчання та виховання, передачі соціального досвіду від педагога до вихованця. Предметом оздоровчої фребельпедагогіки є спеціально організована, цілеспрямована і систематична діяльність майбутнього фахівця з фізичного

³ Василенко Т. А. Використання педагогічних ідей Фр. Фребеля у професійній підготовці фахівців дошкільної освіти / Т. А. Василенко // Наукові записки Ніжин, держ. пед. ун-ту ім. М. Гоголя / М-во освіти і науки України, Ніжин, держ. пед. ун-т ім. М. Гоголя. - Сер. Псих.-пед. науки. - Ніжин, 2007,- №4 - С. 189-19

виховання з формування людини, заснована на ідеях фізичного розвитку видатного німецького педагога Ф. Фребеля.

Отже, аналізуючи роботи Фрідріха Фребеля, висвітлюючи той чи інший аспект його діяльності, ми намагалися досягнути філософські основи його педагогічної теорії.

Автори посібника прагнули до систематизації теоретичної спадщини видатного педагога, виділення її сильних та слабких сторін, узагальнення досвіду його роботи та перенесення в реалії сьогодення. А готовність до означеного виду діяльності і до впровадження педагогічних ідей Ф. Фребеля *визначили як* дієво-творчий стан майбутнього педагога, що підготовлений до ефективного впровадження «дарів Ф.Фребеля» в освітній процес дошкільного і закладу початкової освіти, які прагнут їх здійснювати.

Звернення до педагогіки Ф. Фребеля – шлях до здоров'язбереження, синхронізації за ментальністю, культурою, освітою.

Перший дар Фребеля

ПЕРШИЙ ДАРУНОК ФРЕБЕЛЯ ЯК ЗАСІБ ІНТЕГРАЦІЇ РУХУ, СЛОВА Й ПІЗНАННЯ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ

Перший дарунок Фрідріха Фребеля представлений набором текстильних м'ячиків, закріплених на ниточках, що відрізняються кольорами спектра веселки та доповнюються білим м'ячем. Така колірна гама створює сприятливі умови для сенсорного розвитку дитини, формування вмінь розрізняти кольори, порівнювати, групувати та узагальнювати. М'яч як універсальний об'єкт пізнання й рухової діяльності виступає першим символічним засобом, через який дитина встановлює взаємозв'язок між рухом, формою, простором і словом.

Під час роботи з Першим дарунком дорослий утримує м'яч за ниточку, демонструючи різні види рухів: праворуч–ліворуч, вгору–вниз, по колу, коливальні, маятникоподібні, ритмічні. Спостерігаючи за рухом предмета, дитина розвиває зорову увагу, просторове орієнтування, координацію рухів і здатність до наслідування. Водночас м'яч поступово переходить із позиції об'єкта споглядання до активного інструмента власної діяльності дитини, що стимулює розвиток дрібної й загальної моторики.

Дидактична мета використання м'яча у закладах дошкільної освіти та в умовах Нової української школи має певні відмінності. У роботі з дошкільниками м'яч слугує засобом сенсорного розвитку, ознайомлення з кольорами, формування просторових уявлень, використовується як предмет-замінник у сюжетно-рольових іграх. Для дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку м'яч стає інструментом ознайомлення з елементарними геометричними поняттями: формою (куля як різновид круга), напрямком руху, кривою лінією, траєкторією.

Особливістю фребелівської методики подання нової інформації є її поетапність і дозованість: матеріал пропонується невеликими порціями, у короткі часові проміжки, із постійним повторенням та варіативністю рухових дій. Такий підхід забезпечує природність засвоєння, запобігає перевантаженню дітей і підтримує їхню пізнавальну активність.

У практичній діяльності значну роль відіграють **словесні ігри**, що супроводжують рухові дії з м'ячем. Поєднання руху та мовлення українською й англійською мовами сприяє розвитку комунікативних умінь, формуванню початкової іншомовної компетентності, активізації уваги та пам'яті. Словесний супровід рухів («вгору – down», «ліворуч – left», «кидай – throw», «лови – catch») допомагає встановлювати асоціативні зв'язки між словом і дією, що відповідає сучасним підходам інтегрованого навчання в НУШ.

Запропоноване авторське бачення використання Першого дарунка Фребеля передбачає інтеграцію рухової, мовленнєвої та пізнавальної діяльності, що сприяє формуванню в учнів позитивної мотивації до занять фізичною культурою, розвитку творчості, самостійності та емоційного благополуччя.

ГРА 1 (у колі)⁴

Значення гри: розвиток спостережливості, пам'яті, уважності та вивчення кольорів

Інтенсивність: низька

Кількість учасників: 10-12

Що знадобиться: перший дар (кольорові кульки)

Зміст та правила гри:

Крок 1. Діти утворюють коло сидячи на килимі, а інструктор з фізичної культури (тьютор) пояснює правила гри у віршованій формі.

Український варіант	Англійський варіант
Щоб цю гру усім почати Треба кульку обирати І червона, і блакитна Кожна буде вам привітна. Колір свій ти обери й голосно ім'я скажи.	Say: "Hello" and start the game, Take the blue/red/yellow/purple... ball And say your name.

⁴ Існує також безліч ігор, які краще за все проводити у колі. Ці ігри, як правило, динамічні, не вимагають якої-небудь спеціальної підготовки, проводити їх можна в будь-яких умовах, вони розвивають реакцію, причому, як фізичну, так і розумову. Крім того, це ігри, які дозволяють розвивати почуття колективізму.

Крок 2. Інструктор пропонує дитині (наприклад Наталці) обрати кульку (наприклад синю).

Крок 3. Інструктор промовляє інші слова у віршованій форм:

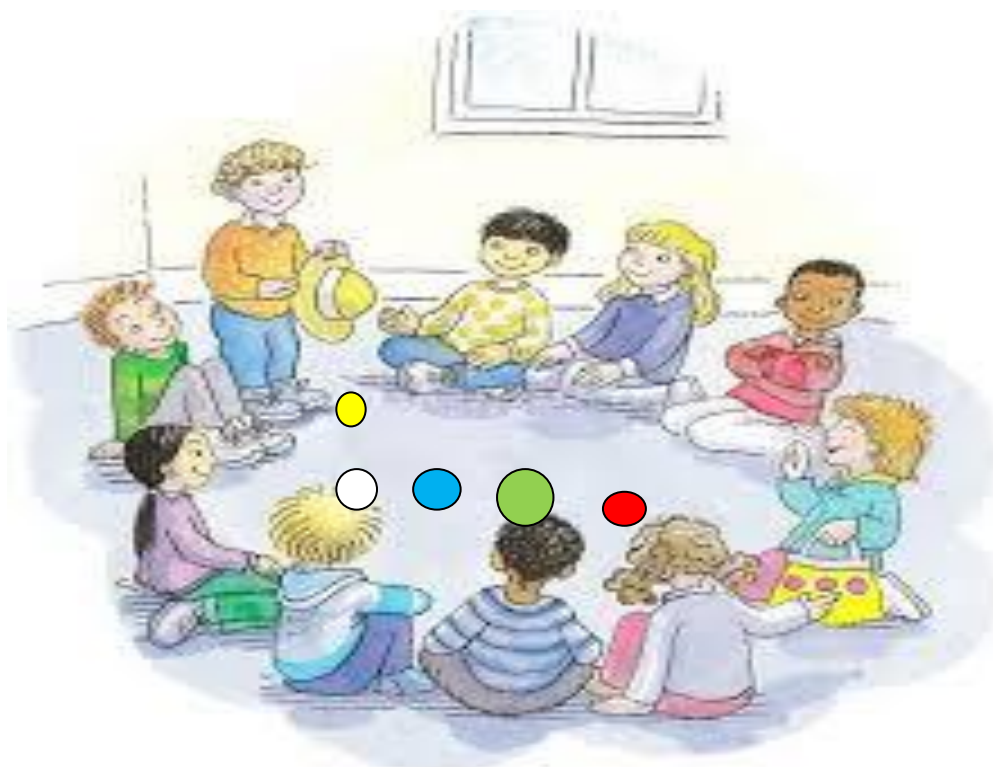
Український варіант	Англійський варіант
<i>Кульку вгору, кульку вниз, І по колу – ось сюрприз, Вліво, вправо повертай, Підкидай і не втрачай.</i>	<i>Up and down, up and down, Now turn the ball around. To the left, to the right, Now it is time to start the flight.</i>

Крок 4. Наталка передає синю кульку по колу доти вона не повертається до неї знов. Встає зі свого місця і кладе у коробку з іншими кульками.

Крок 5. Гра починається знов з іншим кольором кульки.

ГРА 2 (у колі)

Значення гри: розвиток спостережливості, пам'яті, уважності та вивчення кольорів.

Інтенсивність: низька.

Кількість учасників: 10-12.

Що знадобиться: перший дар (кольорові кульки).

Зміст та правила гри:

Крок 1. Діти утворюють коло сидячи на килимі, а інструктор з фізичної культури пояснює правила гри у віршованій формі.

Український варіант	Англійський варіант
<i>Синя кулька в небо синє Наче пташка полетіла Вона хоче з вами грати Настрій всім вам піднімати. Раз, два, три, синю кульку ти візьми.</i>	<i>The small blue/red/yellow/purple... ball is unhappy now, It wants to play, but doesn't know how. One, two, three, hey, hey, hey, Take the ball and start to play.</i>

Крок 2. Інструктор пропонує будь-якій дитині взяти кульку синього кольору і передати її по колу у право.

Крок 3. Як тільки кулька повертається до інструктора, він починає повторювати правила гри з назвою кульки іншого кольору.

Український варіант	Англійський варіант
<i>Жовта кулька жовтим сонцем Все навколо освітила Вона хоче з вами грати Настрій всім вам піднімати. Раз, два, три, жовту кульку ти візьми.</i>	<i>The small blue/red/yellow/purple... ball is unhappy now, It wants to play, but doesn't know how. One, two, three, hey, hey, hey, Take the ball and start to play.</i>
<i>Зелена кулька мов травичка Має дуже гарне личко. хоче Вона з вами грати Настрій всім вам піднімати. Рад, два, три, зелену кульку ти візьми.</i>	
<i>Червона кулька немов квітка Що дарує радість влітку хоче Вона з вами грати Настрій всім вам піднімати. Рад, два, три, червону кульку ти візьми.</i>	
<i>Біла кулька притомилась відпочить на хмарку сіла Й разом з чорною сестрою в небо стрімко полетіло. Рад, два, три, білу з чорною візьми!!!</i>	

ГРА 3 (у колі) «Колискова для кульки»

Значення гри: розвиток спостережливості, пам'яті, уважності та вивчення кольорів.

Інтенсивність: низька.

Кількість учасників: 10-12.

Що знадобиться: перший дар (кольорові кульки), корзина.

Зміст та правила гри:

Крок 1. Діти утворюють коло сидячи на килимі, у центрі якого лежать кольорі кульки. Інструктор просить їх зберігати тишу. На певній відстані стоїть порожній кошик, а інструктор з фізичної культури пояснює правила гри у віршованій формі пошепки.

Український варіант	Англійський варіант
6 маленьких кульок у будинку сплять. Люлі, люлі, люлечки, Хотуть спати кулечки. Розкривають ротики, Позіха мов котики. Треба бути всім як мишка Не збудить нікого нишком.	The small blue/red/yellow/purple... ball is unhappy now, It wants to play, but doesn't know how. One, two, three, hey, hey, hey, Take the ball and start to play.

<i>Тут встає червона/жовта/зелена кулька Хоче в гру вона пограти. Сплюх-дідусь приніс корзину Кинемо її на днину.</i>	
--	--

Крок 2. Інструктор пропонує будь-якій дитині обрати червону кульку і заховати її у корзину.

ГРА 4 «Рівненькими доріжками»

Значення гри: розвиток спостережливості, пам'яті, швидкості, уважності та вивчення кольорів.

Інтенсивність: середня.

Кількість учасників: 10-12

Що знадобиться: перший дар (кольорові кульки), стільчики або лава.

Зміст та правила гри:

Крок 1. Діти сидять на стільчиках або лавці. Інструктор з фізичної культури хаотично розкладає кольорові кульки по килиму і пропонує їм встати

зі своїх місць. Діти шикуються в шеренгу або стають довільно. Інструктор починає промовляти слова (таблиця 2). Кожне слово супроводжується певними рухами дітей. Так, після речення «По камінцях – камінчиках» діти починають стрибати на місці. «Йдемо ми до Матвійчика» – крокують на місці. «Червоними доріжками, крокуємо ми ніжками» діти повинні утворити коло навколо червоної кульки.

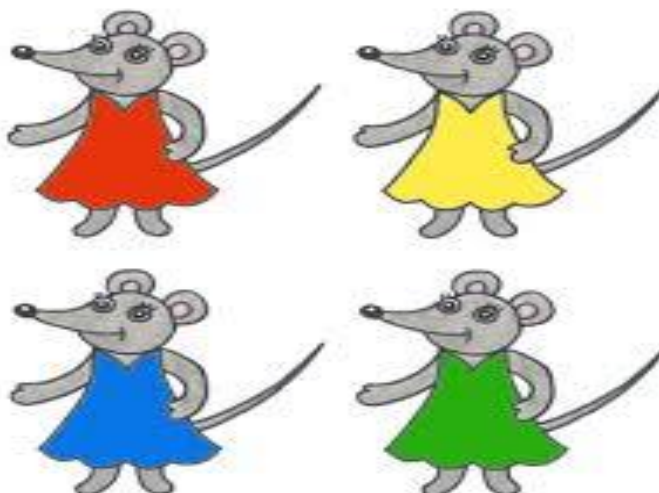
Український варіант	Англійський варіант
<i>По камінцях-камінчиках, По камінцях - камінчиках Йдемо ми до Матвійчика, раз,два,три. Червоними доріжками, Червоними доріжками, крокуємо ми ніжками раз, два, три.</i> <i>По камінцях-камінчиках, По камінцях - камінчиках Йдемо ми до Матвійчика, раз,два,три. Жовтими (зеленими, блакитними...) доріжками, Червоними доріжками, крокуємо ми ніжками раз, два, три.</i>	<i>Say: "Hello" and start the game, Take the blue/red/yellow/purple... ball And say your name.</i>

Крок 2. Інструктор з фізичної культури повторює все знов тільки

називаючи інші кольори доріжок.

ГРА 5 «Кольорові миші водять хоровод»

Значення гри: розвиток рухової активності, швидкості, уважності та вивчення кольорів.

Інтенсивність: середня.

Кількість учасників: 10-12.

Що знадобиться: перший дар (кольорові кульки), лава або стілець.

Зміст та правила гри:

Крок 1. Перед початком гри необхідно вибрати ведучого – «кота». Кіт обирає собі «піч» (нею може слугувати лавка або стілець), сідає на неї і закриває очі. Всі інші учасники тримають в руках кольорові кульки і починають ходити навколо кота зі словами:

Український варіант	Англійський варіант
<i>Миші водять хорівод, на печі дріма муркот. Тихше миші, не кричіть, кота Ваську не будіть, Ось прокинеться коток – Розіб'є він наш танок!»</i>	<i>Say: "Hello" and start the game, Take the blue/red/yellow/purple... ball And say your name.</i>

Крок 2. Під час виголошення останніх слів кіт потягується, відкриває очі і дивиться на інструктора.

Крок 3. Інструктор з фізкультури промовляє інші слова:

Український варіант	Англійський варіант
<i>Білу мишку ти лови, На таночок запроси...</i>	<i>Say: "Hello" and start the game, Take the blue/red/yellow/purple... ball And say your name.</i>

Крок 4. Мишки завмирають тримаючи свою кульку за спиною. Кіт починає шукати мишку білого кольору і запрошує її на танок. Котик і мишка з білою кулькою танцюють таночок а потім обмінюються кулькою і мишка стає котиком.

Крок 5. Гра починається із початку. Інструктор з фізичної культури повторює все знов тільки називаючи інші кольори доріжок.

ГРА 6 «Горобці й автомобіль»

Значення гри: привчити дітей бігати в різних напрямках, починати рух або змінювати його за сигналом ведучого, знаходити своє місце та розрізняти кольори.

Інтенсивність: середня, наближена до високої.

Кількість учасників: 10-15.

Що знадобиться: перший дар (кольорові кульки, обручи, лава, скакалка).

Зміст та правила гри:

Крок.1. Діти – «горобці», сидять у своїх «гніздечках» (в обручах) і тримають в руках кульки одного кольору (жовте гніздечко, біле гніздечко...). «Гніздечка» (обручі хаотично розташовані на підлозі). Інструктор зображує «автомобіль» (скакалка, яку він тримає за кінець, а другий кінець довільно

лежить на підлозі). Як тільки інструктор каже: «Полетіли горобці, на доріжку сіли, пташенята молодці, жовті зернятка з'їли», діти з жовтими кульками піднімаються з місця і рухаються до інструктора, беручись за скакалку.

Крок 2. Інструктор з фізкультури промовляє інші слова:

Український варіант	Англійський варіант
<i>Полетіли горобці, на доріжку сіли, пташенята молодці, жовті зернятка з'їли!</i> <i>Полетіли горобці, на доріжку сіли, пташенята молодці, білі зернятка з'їли!</i>	<i>Say: "Hello" and start the game, Take the blue/red/yellow/purple... ball And say your name.</i>

Крок 3. Інструктор рухається з горобцями жовтого кольору навколо «гніздечок» (обручів).

Крок 4. Гра починається із початку. Інструктор з фізичної культури повторює все знов тільки називаючи інші кольори зерняток.

ГРА 7 «Кольорові станції»

Значення гри: розвивати швидкість, увагу, вміння швидко орієнтуватися у просторі та розрізняти кольори.

Інтенсивність: середня, наближена до високої.

Кількість учасників: 10-15.

Що знадобиться: перший дар (кольорові кульки, обручи).

Зміст та правила гри

Крок 1. Гімнастичні обручі хаотично розташовані на підлозі. У кожному обручі лежить кольоровий предмет – це «кольорова станція». Кожна дитина тримає також кольорову кульку за мотузку – це окремий вагончик. За словами інструктора «Станьте діти дружно в ряд, потяг забере малят!»

Український варіант	Англійський варіант
Станьте діти дружно в ряд, потяг забере малят!	Say: "Hello" and start the game, Take the blue/red/yellow/purple... ball And say your name.

Крок 2. «Вагончики» шикуються вздовж лінії. Інструктор з фізичного виховання стає попереду замість «паровоза». Спочатку «потяг» рухається

повільно, поступово набирає хід, переходячи на біг. При цьому діти одне за одне не тримаються.

Крок 2. Інструктор оголошує першу станцію і промовляє інші слова:

Український варіант	Англійський варіант
<i>Жоден з нас часу не гає! Жовта станція чекає! Раз, два три - жовту станцію знайди!</i>	<i>Say: "Hello" and start the game, Take the blue/red/yellow/purple... ball And say your name.</i>

Крок 3. Діти з жовтими кульками до рахунку «три» мають швидко зійти з потяга і зайняти місце у колі з жовтою позначкою (жовта станція).

Крок 4. Гра продовжується далі. Інструктор з фізичної культури повторює все знов тільки називаючи інші кольори станції.

Український варіант	Англійський варіант
<i>Жоден з нас часу не гає! Синя (зелена, червона....) станція чекає! Раз, два три - жовту станцію знайди!</i>	<i>Say: "Hello" and start the game, Take the blue/red/yellow/purple... ball And say your name.</i>

ГРА 8 «Веселий горобчик»

Значення гри: розвивати у дітей вміння рухатись за сигналом та розрізняти кольори.

Інтенсивність: середня, наближена до високої.

Кількість учасників: 10-15.

Що знадобиться: перший дар (кольорові кульки, кольорові олівці).

Зміст та правила гри

Крок 1. Діти шикуються в дві колони. Навпроти кожної білий аркуш паперу і кольорові олівці (кольорова крейда, якщо вправ виконується на вулиці). Інструктор з фізичної культури промовляє віршовані рядки:

Український варіант	Англійський варіант
<i>Сів горобчик на травичку, І сказав таку дрібничку – «кляй», «кляй», «кляй» - жовте коло намалюй!</i>	<i>Say: "Hello" and start the game, Take the blue/red/yellow/purple... ball And say your name.</i>

Крок 2. Перша дитина рухається до білого аркуша, обирає олівець жовтого кольору і малює коло. А потім повертається до своєї команди.

Крок 3. Гра продовжується далі. Інструктор з фізичної культури повторює вірш знов тільки називаючи інші кольори кіл:

Український варіант	Англійський варіант
<i>Сів горобчик на травичку, І сказав таку дрібничку – «клюй», «клюй», «клюй» - червоне (зелене...) коло намалюй!</i>	<i>Say: "Hello" and start the game, Take the blue/red/yellow/purple... ball And say your name.</i>

Крок 4. Інструктор демонструє і аналізує малюнки кожної команди.

ГРА 9 «Веселі курчата»

Значення гри: розвивати у дітей вміння виконувати рухи за сигналом, вправлятися з бігом у різних напрямках і у впідовванні та розрізненні кольори.

Інтенсивність: середня, наближена до високої.

Кількість учасників: 10-15.

Що знадобиться: перший дар (кольорові кульки), мотузка

Зміст і правила гри

Крок 1. Діти зображують курчат, а інструктор з фізичного виховання – квочку. На одній стороні майданчика обгороджене місце – будиночок, там знаходяться курчата і квочка (натягується мотузка на висоті 50 см від підлоги). На протилежній стороні ігрового майданчика лежать кольорові гімнастичні обручі – це «кольорові схованки». Збоку, осторонь, сидить «великий птах» (дитина або вихователька).

Крок 2. Квочка підповзає під мотузку і відправляється на пошуки корму і кличе курчат зі словами:

Український варіант	Англійський варіант
<i>Нам весело вставати рано, на зорі. Нам весело гуляти з курчатками в дворі. Нам весело стрибати по густій росі. Нам весело блукати в луговій траві!</i>	<i>Say: "Hello" and start the game, Take the blue/red/yellow/purple... ball And say your name.</i>

Крок 3. Курчата за сигналом квочки (після вірша) підповзають під мотузку, біжать до квочки та разом гуляють на майданчику.

Крок 4. Інструктор промовляє «синій птах великий птах» і діти ховаються у синю схованку.

Український варіант	Англійський варіант
<i>Синій птах летить низенько, Тож до схованки – швиденько! Синю схованку знайди, І від птаха утечи!!! Раз - два-три...</i>	<i>Say: "Hello" and start the game, Take the blue/red/yellow/purple... ball And say your name.</i>

Крок 5. Після слів «квочки» (інструктора) діти рухаються у схованку синього кольору, а синій птах намагається зловити курчат, які не встигли заховатися.

Крок 6. Гра продовжується далі. Інструктор з фізичної культури («квочка») повторює перший вірш:

Український варіант	Англійський варіант
---------------------	---------------------

<i>Нам весело вставати рано, на зорі. Нам весело гуляти з курчатками в дворі. Нам весело стрибати по густій росі. Нам весело блукати в луговій траві!</i>	<i>Say: "Hello" and start the game, Take the blue/red/yellow/purple... ball And say your name.</i>
--	---

Крок 7. Інструктор з фізичної культури «квочка» повторює вірш про птаха тільки називає інші колір.

Український варіант	Англійський варіант
<i>Жовтий птах летить низенько, Тож до схованки – швиденько! Жовту (червону, білу...) схованку знайди, І від птаха утечи!!! Раз - два-три...</i>	<i>Say: "Hello" and start the game, Take the blue/red/yellow/purple... ball And say your name.</i>

Крок 8. Після слів інструктора «Погуляли ми гарненько, і додому Всі швиденько!!!» курчата повертаються до будиночка (за мотузку).

Український варіант	Англійський варіант
<i>Погуляли ми гарненько! І додому Всі швиденько!!!</i>	<i>Say: "Hello" and start the game, Take the blue/red/yellow/purple... ball And say your name.</i>

Гра 10 «Кольорові коники і кучер»

Значення гри: привчати дітей рухатися один за одним, погоджувати рухи, не підштовхувати того, хто біжить попереду, навіть якщо він рухається не дуже швидко та поєднувати кольори.

Інтенсивність: середня, наближена до високої.

Кількість учасників: 12.

Що знадобиться: перший дар (кольорові кульки), мотузка (або скакалка).

Зміст і правила гри

Крок 1. Діти стоять у колі і тримають різнокольоровими кульками. Після слів інструктора (таблиця) утворюють пари.

Український варіант	Англійський варіант
<i>12 кульок кольорових Танцювали гарно в колі, Блакитна кулька з жовтою у парі, Червона із зеленою кружляла, А оранжева спитала: «А де моя пара?»</i>	<i>Twelve colorful balls are playing together – The blue with yellow, the red with the green – Colour doesn't matter. But the orange ball says: "It is not fair". And it asks: "Where is my pair"?</i>

Крок 2. Діти об'єднуються у пари за кольорами, які оголошує інструктор. Одна дитина (*оранжевий колір*) шукає собі пару сама, адже інструктор умисно це не оголосив.

Крок 3. Далі інструктор змінює правила гри. Пропонує дітям уявити, що один у парі «коник», а інший «кучер», роздає одну на пару маленьку мотузку і збирає кульки. Після слів інструктора «*Кучер і коник – є завжди у парі, треба усім взяти участь в забаві*» дитина «кучер» запрягає коника (надягає віжки)⁵ і їде майданчиком з однієї сторони в іншу і назад.

Український варіант	Англійський варіант
<i>«Кучер і коник – є завжди у парі Треба усім взяти участь в забаві»</i>	<i>Twelve colorful balls are playing together – The blue with yellow, the red with the green – Colour doesn't matter. But the orange ball says: "It is not fair". And it asks: "Where is my pair"?</i>

⁵ Вказівки до проведення: спочатку інструктор і вихователь допомагають дітям надягти віжки (мотузки на пояс) і безпосередньо бере участь у грі в ролі основного кучера, який обирає маршрут руху.

Крок 4. У міру того, як діти навчаться запрягати коника й акуратно їздити майданчиком, можна запропонувати виконати «стрибки» для кількох пар не тільки на майданчику, але й на прилеглій доріжці.

Крок 5. Після слів інструктора *«Кучер тепер може коником стати, Коник його може вже осідлати»* діти міняються ролями.

Український варіант	Англійський варіант
<i>«Кучер тепер може коником стати, Коник його може вже осідлати»</i>	<i>Twelve colorful balls are playing together – The blue with yellow, the red with the green – Colour doesn't matter. But the orange ball says: "It is not fair". And it asks: "Where is my pair"?</i>

Крок 6. Інструктор знов роздає дітям кольорові кульки і за першим віршем надає нові інструкції щодо формування нових пар.

Український варіант	Англійський варіант
<i>12 кульок кольорових Танцювали гарно в колі, Жовта кулька з червоною у парі, Синя із зеленою кружляла, А біла спитала: «А де моя пара?»</i>	<i>Twelve colorful balls are playing together – The blue with yellow, the red with the green – Colour doesn't matter. But the orange ball says: "It is not fair". And it asks: "Where is my pair"?</i>

Гра 10 «Через струмочок»

Значення гри: привчати дітей рухатися один за одним, погоджувати рухи, не підштовхувати того, ходити по вузькій доріжці, тримати рівновагу.

Інтенсивність: середня, низька.

Кількість учасників: 12.

Що знадобиться: перший дар (кольорові кульки), мотузка (або скакалка).

Зміст і правила гри

Крок 1. Діти шикуються в колону по одному. На майданчику викладаються 2 скакалки у формі доріжки на відстані 1,5 – 2 метри одна від одної. Між скакалками викладаються кольорові кульки (камінчики) на певній відстані один від одного.

Крок 2. Інструктор промовляє слова (таблиця), а діти виконують певні рухи, які відповідають змісту вірша.

Український варіант	Англійський варіант
<i>Руку ліву, руку праву, Плеск, плеск, плеск. Любим плескати в долоні Без зупинки в цьому колі.</i>	<i>Left hand, right hand, Clap, clap, clap, They like clapping and never want to stop. Left hand, right hand,</i>

<i>Нозу ліву, нозу праву, Стриб, стриб, стриб. Любимо бігати потужно Це формує нашу дружбу.</i>	<i>Clap, clap, clap, They like running And having fun.</i>
--	---

Крок 3. Діти стоять на межі – на березі річки, вони повинні перейти (перестрибнути) його по камінцях, не замочивши ніг. Ті, хто оступився – намочив ноги, йдуть сушити їх на сонечко – сідають на лавку. Потім знову включаються в гру.

Гра 10 «Віселі кульки»

Значення гри: розвиває координаційні здібності.

Інтенсивність: середня, низька.

Кількість учасників: 12.

Що знадобиться: перший дар (кольорові кульки), кошики.

Зміст та правила гри:

Крок 1. Діти утворюють коло сидячи на килимі, у центрі якого лежать кольорі кульки. Інструктор просить їх зберігати тишу. На певній відстані стоїть

порожній кошик, а інструктор з фізичної культури пояснює правила гри у віршованій формі:

Український варіант	Англійський варіант
Діти наші всі щасливі І веселі, і кмітливі. Люблять бігати, стрибати. Танцювати, в ігри грати. Кульки в руки треба взяти Кульки теж хочуть пограти.	<i>Children are happy, Children have fun. They like dancing, They like to run, They like to jump, Jump all the day. Let's catch the balls, They want to play</i>

Крок 2. Інструктор пропонує дітям обрати кульку будь-якого кольору і зайняти своє місце у колі.

Крок 3. Інструктор промовляє наступні слова (таблиця)

Український варіант	Англійський варіант
Синя з білою хочуть грати Треба швидше їх кидати	<i>Children are happy, Children have fun. They like dancing, They like to run,</i>

Крок 4. Діти з відповідними кульками мають чим швидше добігти до кошика і опустити у нього кульки і повернутися на місце.

Крок 5. Гра триває доки усі кульки не опиняться у кошику.

Гра 11 «Футбол» (варіант 1)

Значення гри: розвиває координаційні здібності.

Інтенсивність: середня.

Кількість учасників: необмежена

Що знадобиться: перший дар (кольорові кульки).

Зміст та правила гри:

Крок 1. Діти утворюють колі.

Крок 2. Інструктор з фізичної культури пояснює правила гри у віршованій формі:

Український варіант	Англійський варіант
Раз, два, раз, два, три, Прокоти зелену/червону/блакитну кульку ти.	<i>One, two, one, two, three, Roll the small green/red/blue... ball to me.</i>

Крок 3. Та дитина, на кого вказує інструктор, обирає кульку зеленого кольору і починає футбольним прийомом передавати її по колу.

Крок 4. Гра продовжується далі. Інструктор з фізичної культури повторює вірш знов тільки називаючи інші кольори м'ячів.

Гра у футбол (варіант 2)

(початок гри як і у першому варіанті, тільки змінюється віршований зміст пояснення правил гри)

Український варіант	Англійський варіант
<i>Зелену кульку ти візьми, І коти її, коти. Зараз підкидай угору, І щоб впала на підлогу.</i>	<i>Take the green/red/blue/orange... ball, Let it roll and roll and roll. Now throw it high And done let it fall.</i>

*Потім знову догори,
Раз, два, три – мені верни.*

*Throw it high – one, two, three,
Now throw this ball to me.*

Гра 12 «Дракон, пташки і принцеса»

Значення гри: Вчити дітей дотримуватися правил гри. Реагувати на сигнал. Привчати дітей бігати в різних напрямках, починати рух або змінювати його за сигналом ведучого, знаходити своє місце та розрізняти кольори.

Інтенсивність: середня, наближена до високого.

Кількість учасників: 12.

Що знадобиться: перший дар (кольорові кульки). Для гри знадобляться маска дракона, намальоване велике коло, маленькі кольорові обручі.

Зміст та правила гри:

Крок 1. Діти стають в одну шеренгу з одного боку майданчика. Одна дитина стає в центрі майданчика (дракон), засинає (заплющує очі). З іншого

боку майданчика на відведеному місті сидить принцеса у замку. Кольорові обручи хаотично розташовані по майданчику.

Крок 2. Інструктор з фізичної культури пояснює правила гри у віршованій формі:

Український варіант	Англійський варіант
Був там замок і принцеса в ньому, Був дракон, який літав навколо, Деś сховався він, напевно в горах, Але це нам невідомо. Тож дивись, коли злетить угору, Рухатись не дасть нікому.	<i>There was a castle and a princess inside, And there was a dragon, where could it hide? Maybe high in the mountains? But it can't be proved. Look, the dragon is flying, now you can not move.</i>

Крок 3. Діти (пташки) вистрибують в коло і літають там, клюють зерна і намагаються врятувати принцесу.

Крок 4. Інструктор з фізичної культури голосно говорить «Дракон у небі, синя схованка».

Крок 5. Діти ховаються, але тільки в обручах синього кольору, а дракон намагається їх зловити. Ті, хто не встиг заховатися від дракона – сідають на лавку. Потім знову включаються в гру.

Гра 13. «Утримай сніжинку»

Значення гри: тренування дихальної системи.

Інтенсивність: середня, наближена до високого.

Кількість учасників: необмежена.

Що знадобиться: сніжинки.

Зміст та правила гри:

Крок 1. Інструктор промовляє слова:

Український варіант	Англійський варіант
Подивись на ці сніжинки, Ніжні, гарні і чудові, Будем дуже сумувати, Коли будуть розтавати. Покладемо їх на столик, Щоб не танули ніколи.	<i>Look at those snowflakes, they are so pretty. When they disappear, It will be a pity. Let's try to put some snowflakes here – They will never disappear</i>

Крок 2. Діти отримують по легенькому невеликому шматочку вати. Їх завдання по команді почати дути на нього таким чином, щоб шматочок не упав. Той, хто протримає «сніжинку» в повітрі довше за всіх – переміг.

Гра «Прикрась ялинку»

Значення гри: формувати вміння діяти швидко у команді.

Інтенсивність: середня, наближена до високого.

Кількість учасників: 3-5 чоловік.

Що знадобиться: необхідно зробити крючки на які чіпляються цукерки з кольоровими обкладинками і різнокольорові сніжинки⁶.

Зміст та правила гри:

Крок 1. Інструктор промовляє слова:

Український варіант	Англійський варіант
<i>До маленьких діток, У рідненький край, Кожен рік приходить Святий Миколай Під подушку сипле З торби подарунки: Іграшки, цукерки, І всякі пакунки. А хто слухняний - Той часу не гай, А ялинку прикрашай!</i>	

Крок 2. Після цих слів інструктор називає будь-який колір (наприклад зелений). Учасники за допомогою «вудочки» (справжня вудочка чи палиця з

⁶ Примітка: цукерки повинні стояти в одному кінці залу, а ялинка в іншому. За один захід можна принести лише одну цукерку

ниткою на кінці) намагаються за обмежений проміжок часу одягти на ялинку якомога більше цукерок і сніжинок зеленого кольору.

Гра «Ліпимо сніговика» (варіант 1)

Значення гри: розвиває точність і координацію рухів, формує вміння діяти швидко в команді.

Інтенсивність: висока.

Кількість учасників: необмежена

Що знадобиться: необхідно зробити білі паперові сніжки, відро⁷.

Зміст та правила гри:

Крок 1. Інструктор розподіляє дітей на дві команди.

Крок 2. В командах обираються по одному «сніжколову». «Сніжколови» отримують по великому пакету, тазику або відру. У кожної команди є декілька «сніжків» з паперу.

Крок 2. Інструктор промовляє слова:

⁷ Примітка: цукерки повинні стояти в одному кінці залу, а ялинка в іншому. За один захід можна принести лише одну цукерку

Український варіант	Англійський варіант
Сніговик іде до нас, Нам зліпити його час. Зробим ми його щасливим, Раз два три – і все можливо.	<i>Make a snowman, Make a snowman – One, two, three, One, two, three. The snowman will be happy, The snowman will be happy, Thanks to you and me, Thanks to you and me.</i>

Крок 3. Після слів інструктора «Сніжколови» стають напроти своїх команд. По команді учасники починають кидати сніжки намагаючись поцілити у відро або пакет свого «Сніжколова». «Сніжки», що впали можна підіймати і знову кидати в «Сніжколова».

Крок 4. По команді «Стоп ігра, тепер пора виліпить сніговика!!!» проводиться підрахунок «сніжків» у кожного «Сніжколова».

Український варіант	Англійський варіант
Стоп ігра! А тепер усім пора виліпить сніговита!!!	<i>Make a snowman, Make a snowman – One, two, three, One, two, three. The snowman will be happy, The snowman will be happy, Thanks to you and me, Thanks to you and me.</i>

Гра «Ліпимо сніговика» (варіант 2)

(початок гри як і у першому варіанті, тільки змінюється віршований зміст пояснення правил гри)

Український варіант	Англійський варіант
Січень почав відлік річний, Снігами засипав пейзаж наш міський. Сніжинки летять стрімголов з висоти, Сніговиків ліпить дітвора на дворі.	<i>January – the first month in the year, It's in the winter, this must be clear. Showflakes are falling from the sky, We can make a snowman – who wants to try?</i>

Гра «Миколай йде до нас»

Значення гри: формує вміння діяти швидко в команді.

Інтенсивність: середня.

Кількість учасників: без обмежень

Що знадобиться: обличчя Миколая і кольорові маркети.

Зміст та правила гри:

Крок 1. Інструктор розподіляє дітей на 2 команди.

Крок 2. На стіну вішається ватман, а якому намальовані два обличчя Миколая у шапці, але на обличчях нічого немає.

Крок 3. Інструктор промовляє слова:

Український варіант	Англійський варіант
До маленьких діток, У рідненький край, Кожен рік приходить Святий Миколай Він сідає в санки Візьме батіжок, Трусить бородою І летить сніжок... Часу ти дитя не гай, А малюй лице – дерзай!	Make a snowman, Make a snowman – One, two, three, One, two, three. The snowman will be happy, The snowman will be happy, Thanks to you and me, Thanks to you and me.

Крок 4. Після слів інструктора команди беруть по маркеру та по команді біжать до ватману. Їх завдання намалювати риси обличчя Миколая: вуха, ніс, брови, очі, рот, щічки, бороду. Кожен гравець малює щось одне.

Крок 5. Перемагає команда, що перша виконала завдання. Можна давати дітям різні завдання: намалювати Миколая веселого, сумного, злого, радісного тощо. Ще один варіант гри – зав'язати дітям очі, щоб їм було складніше малювати.

Гра «Красуня Зима»

Значення гри: формує швидкість і спритність, вміння швидко орієнтуватися у просторі та розрізняти кольори.

Інтенсивність: висока.

Кількість учасників: без обмежень.

Що знадобиться: кольорові обручі, лава

Зміст та правила гри:

Крок 1. Діти сидять на лаві. А інструктор промовляє слова:

Український варіант	Англійський варіант
---------------------	---------------------

<i>У гості завітала принцеса зима, Снігом чарівним сховала поля, Льодом скрипучим скувала річки, Морозом пекучим заціпала носи. Звірятка маленькі, налякані сплять, Тільки малеча хоче гулять!</i>	<i>Make a snowman, Make a snowman – One, two, three, One, two, three. The snowman will be happy, The snowman will be happy, Thanks to you and me, Thanks to you and me.</i>
---	--

Крок 2. Діти жваво бігають по майданчику.

Крок 3. Інструктор промовляє наступні слова:

Український варіант	Англійський варіант
<i>Розгулявся вітруган, Наче сивй дідуган! Він бурчить, гуде, белькоче, Наче нас злякати хоче. Щоб сиділи тихо вдома... Наші домівки йому невідомо!</i>	<i>Make a snowman, Make a snowman – One, two, three, One, two, three. The snowman will be happy, The snowman will be happy, Thanks to you and me, Thanks to you and me.</i>

Крок 4. Після слів інструктора діти на рахунок «3» мають заховатися у свої будиночки (різнокольорові обручи).

Гра «Новорічна мелодія»

Значення гри: музичні здібності і концентрацію уваги.

Інтенсивність: висока.

Кількість учасників: без обмежень.

Що знадобиться: новорічні мелодії.

Зміст та правила гри:

Крок 1. У цій грі всі повинні співати, окрім однієї людини, ведучого.

Крок 2. Інструктор пропонує дітям згадати улюблену новорічну пісню.

Крок 3. Інструктор промовляє вірш:

Український варіант	Англійський варіант
<i>О весела в нас зима, Веселішої нема: Грає срібними зірками, В'ється синіми димками, Снігом землі обійма. Ой струнка ялинка в нас! Скільки сяє тут прикрас! Ми зібралися юрбою – Разом з піснею новою, Рік Новий стрічать!!!</i>	<i>Make a snowman, Make a snowman – One, two, three, One, two, three. The snowman will be happy, The snowman will be happy, Thanks to you and me, Thanks to you and me.</i>

--	--

Крок 4. За знаком інструктора гравці починають співати, але про себе. А от коли ведучий плескає двічі у долоні, всі продовжують співати вголос і якомога голосніше. Головне - утримати мелодію і не переплутати слова, незважаючи на звукові перешкоди. Через деякий час ведучий повторює дії: плескає один, а потім знову два рази. Переможе той, хто доспіває пісню до кінця, жодного разу не збившись!

Гра «Новорічні візерунки»

Значення гри: формує образне мислення і уміння діяти швидко в команді

Інтенсивність: середня

Кількість учасників: без обмежень

Що знадобиться: кольорові маркери, ватман

Зміст та правила гри:

Крок 1. Інструктор розподіляє дітей на 2 команди.

Крок 2. На стіну вішається ватман. Біля кожної команди лежать кольорові маркери.

Крок 3. Інструктор промовляє слова:

Український варіант	Англійський варіант
---------------------	---------------------

*Морозець малює знову
На вікні моїм корову.
А ще він намалював
Зайченятко поміж трав.*

*Make a snowman,
Make a snowman –
One, two, three,
One, two, three.
The snowman will be happy,
The snowman will be happy,
Thanks to you and me,
Thanks to you and me.*

Крок 4. Після слів інструктора команди беруть по маркеру та по команді біжать до листа. Їх завдання намалювати корову і зайченятка. Кожен гравець малює щось одне.

Крок 5. Перемагає команда, що перша виконала завдання.

Гра «Чи буває на ялинці?»

Значення гри: сприяє концентрації уваги

Інтенсивність: низька

Кількість учасників: без обмежень

Що знадобиться: новорічна фонова музика

Зміст та правила гри:

Крок 1. Ведучий зачитує твердження, а діти повинні відповісти хором «так» чи «ні».

Український варіант	Англійський варіант
1. Чи буває на ялинці іграшка – хлопушка? 2. Чи буває на ялинці веселий Петрушка? 3. Із повидлом пиріжок? 4. Чи бувають на ялинці веселі сніжинки? 5. А бувають на ялинці веселі картинки? 6. Чи буває на ялинці булочка пухенька? 7. Чи бувають на ялинці яблучка й горішки? 8. А бувають на ялинці жолуді? А шишки? Так 9. А бувають на ялинці великі машинки? 10. Чи бувають на ялинці яскраві гірлянди?	1. Is there a flapper toy on the Christmas tree? 2. Is there a cheerful Petrushka on the Christmas tree? 3. With a jam pie? 4. Are there funny snowflakes on the Christmas tree? 5. And there are funny pictures on the Christmas tree? 6. Is there a bun on the Christmas tree? 7. Are there apples and nuts on the Christmas tree? 8. Are acorns on the Christmas tree? What about cones? So 9. And there are big cars on the Christmas tree? 10. Are there bright garlands on the Christmas tree?

Гра «Новорічні загадки»

Значення гри: розвиток логічного мислення.

Інтенсивність: низька.

Кількість учасників: без обмежень.

Що знадобиться: м'яч, картинки зими, синички, діда Мороза, сніжинки, бурульки, інею.

Зміст та правила гри:

Крок 1. Діти утворюють коло сидячи на килимі, Посередні кола лежать намальовані картинки (описані вище).

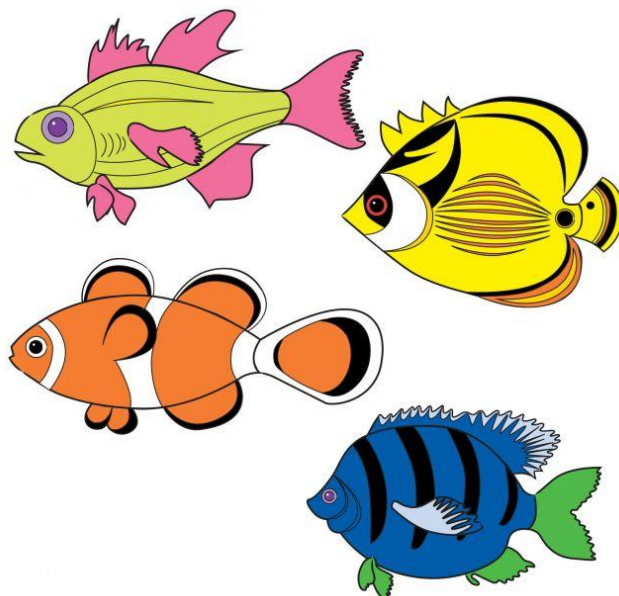
Крок 2. Ведучий зачитує твердження і кидає м'яч будь-якій дитині. Якщо дитина правильно відповідає, то інструктор просить її обрати відповідний малюнок. Якщо дитина не знає відповідь на поставлене запитання – швидко передає м'яч іншому.

Український варіант	Англійський варіант
1. На веселий на каток з неба сиплеться... Сніжок 2. Хоч щипає він за носа Не боюся я ... Мороза 3. В теплий край не відлітають, А взимку весело співають. Жовтогруді, невеличкі, Звуться ці птахи... Синички 4. Під нашим дахом морквина росте. Сонце пригріє – вона відпаде. Бурулька 5. На зимові віти сіли білі квіти. Іній 6. Я розтрушую сніги, Наганяю холоди, Воду сковую в льоди. В дружбі з дітьми я всіма. Здогадались? Я - ... Зима	Make a snowman, Make a snowman – One, two, three, One, two, three. The snowman will be happy, The snowman will be happy, Thanks to you and me, Thanks to you and me.

Крок 3. Гра триває доки загадка буде не розгадана.

Гра «Кольорові рибки»

Значення гри: розвиток спостережливості, пам'яті, уважності та вивчення кольорів

Інтенсивність: низька

Кількість учасників: 10-12

Що знадобиться: перший дар (кольорові рибки).

Зміст та правила гри:

Крок 1. Діти утворюють коло сидячи на килимі. Посередні кола лежать різнокольорові рибки. Інструктор з фізичної культури пояснює правила гри у віршованій формі.

Український варіант	Англійський варіант
<i>Кольорова риба в морі посміхалась, Але шторм почався, і вона злякалась, Бачиш, накриває хвиля немаленька. Забирай швиденько рибку зелененьку.</i>	<i>Colour fish live in the sea, They are smiling to you and me. But there is a storm and a very big wave, Take the green/red/orange... fish, it wants to be safe.</i>

Крок 2. Інструктор пропонує дитині (наприклад Петрику) забрати зелену рибку.

Крок 3. Петрик обирає із усіх рибок лише зелену і передає її по колу доти вона не повертається до нього знов. Петрик встає зі свого місця і кладе рибку у коробку з іншими іграшками.

Крок 4. Інструктор промовляє інші слова у віршованій форм:

Український варіант	Англійський варіант
<i>Кольорова риба в морі посміхалась, Але шторм почався, і вона злякалась, Бачиш, накриває хвиля немаленька. Забирай швиденько рибку голубеньку.</i>	<i>Colour fish live in the sea, They are smiling to you and me. But there is a storm and a very big wave, Take the green/red/orange... fish, it wants to be safe.</i>

Крок 5. Інструктор пропонує дитині (наприклад Віталіку) забрати голубу рибку.

Крок 6. Гра починається знов з іншим кольором рибки.

Гра «Кольорові метелики»

Значення гри: розвиток спостережливості, пом'яті, уважності та вивчення кольорів

Інтенсивність: низька

Кількість учасників: 10-12

Що знадобиться: перший дар (кольорові метелики).

Зміст та правила гри:

Крок 1. Діти утворюють коло сидячи на килимі. Посередні кола лежать різнокольорові метелики. Інструктор з фізичної культури пояснює правила гри у віршованій формі.

Український варіант	Англійський варіант
<i>В небі сонечко сіяє, І метелик там літає. На травичку сісти хоче, Загляда дитинці в очі. Будем грати з ним ми дружно, Відпочинемо потужно</i>	<i>The sun is shining in the blue sky, A butterfly is flying high. Green grows – up and up, Lets play together and never stop</i>

Крок 2. Інструктор пропонує дитині (наприклад Оленці) забрати зеленого метелика.

Крок 3. Гра починається знов з іншим кольором

Гра «Кольорові кульки грають з малечою»

Значення гри: розвиток координаційних здібностей

Інтенсивність: низька.

Кількість учасників: необмежена.

Що знадобиться: перший дар (кольорові метелики).

Зміст та правила гри:

Крок 1. Діти утворюють коло. У кожного кольорова кулька. Інструктор промовляє слова:

Український варіант	Англійський варіант
<i>Глянь навколо – там у небі Кульки бавляться веселі, І угору, і униз, Будь-який тобі каприз!</i>	<i>Look at the balls, they want to fly. They are flying low, They are flying high.</i>

Крок 2. Діти виконують загально розвивальні вправи зі своїми кульками, повторюючи рухи за інструктором.

Гра «Знайди ляльку»

Значення гри: розвиток терпіння і витримку.

Інтенсивність: низька.

Кількість учасників: необмежена.

Що знадобиться: ляльку.

Зміст та правила гри:

Крок 1. Діти утворюють коло. Одна дитина заплющує очі, а інші діти намагаються заховати ляльку за спиною одного учасника гри. Інструктор промовляє слова:

Український варіант	Англійський варіант
<i>Наша лялька, наче дзига, Крутиться вона усюди, Як штовхнеш легенько – Їде помаленьку, А штовхнеш сильніше – Чи знайдеш скоріше?</i>	<i>The wooden ball rolls around, Push is gently – it rolls slowly, Push it hard – is it to be found?</i>

Крок 2. Дитина намагається відшукати ляльку, яка захована за спиною у однієї дитини з кола.

Гра(у колі)

"Їстівне не їстівне"

Значення гри: розвиток спостережливості, уваги та спритності.

Інтенсивність: низька

Кількість учасників: 10-14

Що знадобиться: волейбольний м'яч

Зміст та правила гри:

Усі учасники стають у коло, вибирають одного ведучим. Ведучий стоїть у центрі і кидає м'яч кожному по черзі. Кидаючи м'яч промовляє слова "їстівні чи не їстівні". Коли звучить щось "їстівне" тоді учасник ловить

м'яч, як навпаки - відбиває. Коли учасник помиляється то стає на місце ведучого.

Український текст	Англійський текст
Стали в коло дружно ви, Руки витягнули всі;	Stand together in a circle, hands in front of everyone
Хтось всередині стоїть, І м'яча в руки візьміть;	Someone with a ball in hands, inside the circle stands.
Він по черзі м'яч кидає, І слова ще промовляє;	He throws the ball to you, and the words still speak for you
Каже він щось їстівне, То м'яча ти ловиш вже;	He says something edible, You catch the ball already
А як навпаки він каже, Тоді м'яч ти відбиваєш;	When the opposite he says knock the ball than you away
Як не правильно зробив, То ведучого зміни.	If you did something wrong Then you should change me.

ЛІТЕРАТУРА

Монографії та фундаментальні видання

1. Wasmuth, H. (2020). *Fröebel's Pedagogy of Kindergarten and Play: Modifications in Germany and the United States*. New York: Routledge.
(грунтовний історико-педагогічний аналіз педагогіки Фребеля, включно з архівними матеріалами)
2. Weston, P. (1998). *Friedrich Froebel: His Life, Times and Significance*. London: University of Roehampton Press.
(життя і педагогічна спадщина Фребеля, класичний біографічний погляд)
3. Lilley, I. M. (1967). *Friedrich Froebel: A Selection from His Writings*. Cambridge: Cambridge University Press.
(збірка найважливіших педагогічних текстів Фребеля англійською, з коментарями)

Наукові та оглядові джерела

4. Sakr, M. (2024). *Re-imagining the Froebelian influence on early childhood education*. *Journal of Early Childhood Studies*, (стаття про сучасні інтерпретації впливу педагогіки Фребеля).
5. Roszak, M. (2018). *Friedrich Froebel's Pedagogical Concept within Polish Pre-School Education – The Revival of 19th Century Thought in Modern Institutional Upbringing of Children*. *Society Register*, 2(2), 149–162.
(аналіз впливу фребелівської педагогіки на сучасну практику)
6. Best, R. (2016). *Exploring the spiritual in the pedagogy of Friedrich Froebel*. *International Journal of Children's Spirituality*, 21(3–4), 272–282.
(розгляд духовних аспектів педагогіки Фребеля)

Інші важливі джерела для теорії й історії

7. Froebel, F. W. A. (1827/1862). *Letter to the Duke of Meiningen* (у перекладах з ранніх творів).
(автобіографічні й ранні педагогічні ідеї засновника методики дитячого садка)
8. *Froebel's Pedagogy of Kindergarten and Play: Historical Introductions and Documents* (колекція архівних матеріалів щодо історії дитячого садка та теорії гри). Архівні колекції DIPF / Франкфурт.
(архівні матеріали з історії фребелівської педагогіки; корисно для історичних джерел)
9. Анісімова О. Е. (2012). **Специфіка впровадження у практику педагогічних ідей Фрідріха Фрєобеля: констатуючий етап експерименту**. *Науковий журнал*, Херсонський державний університет.
10. Іванюк Г. (2018). **Ідеї діяльнісного підходу Ф. Фребеля в дошкільній педагогіці**. *Молодий вчений*, № 7.
11. Машкіна Л. А. (2023). **Педагогічна система Фрідріха Фребеля: історіографічний аналіз**. *Педагогічний дискурс*, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія.
12. *Педагогіка і методика виховання в дитячому саду Ф. Фребеля* (без автора, навчальний матеріал). **Лекція**. Запорізький національний університет.
13. Беленька Г. (2007). **Підготовка студентів до використання педагогічної спадщини Фрідріха Фребеля в практиці роботи сучасного дитячого садка**. *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи*, Вип. 8, С. 188–191.

14. Богініч О. Л. (2007). **Впровадження ідей Фребелівського педагогічного інституту щодо професійно-практичної підготовки майбутніх вихователів ДНЗ.** *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи*, Вип. 8, С. 132–139.
15. Василенко Т. А. (2006). **Гра у системі суспільного дошкільного виховання Фр. Фребеля.** *Нові технології навчання*, № 43, С. 62–67.
16. Гавриш Н., Нестеренко Л. (2007). **Ідеї Фребеля в сучасній дошкільній освіті.** *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи*, Вип. 8.
17. Грама Г. (2007). **Ідеї Ф. Фребеля і сучасне моделювання у процесі набуття початкових математичних уявлень дітьми дошкільного віку.** *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи*, Вип. 8, С. 227–231.
18. Anisimova, O. (2013). **Методологічні основи педагогічної системи Ф. Фрьобеля.** *Педагогіка вищої та середньої школи*, 37, 424–427.

